

KALEVALASEURA

**Kalevalaseura-säätiön
toimintakertomus
2024**

2024

Sisällys

Yleistä	3
Varsinainen toiminta 2024	5
Hallinto	5
Kalevalaseura jäsentensä verkostona	9
Tapahtumien järjestäjä ja tukija	9
Tutkimuksen tukija ja julkaisija	11
Tieteen ja taiteen rahoittaja, tunnustuspalkintojen myöntäjä	12
Kalevalan kääntäjien tukiverkosto	14
Viestijä ja tiedontuottaja	14
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	16
Arvio tulevasta kehityksestä ja siihen vaikuttavista seikoista	18

Yleistä

Kalevalaseura-säätiön tarkoitus ja sen toteutuminen vuonna 2024

Vuonna 1911 perustetun Kalevalaseura-säätiön tehtävänä on edistää, tukea ja tehdä tunnetuksi Kalevalaan, kalevalamittaisiin runoihin ja suomalaiseen kulttuuriperintöön liittyvää tutkimusta ja taidetta, niitä yhdistäviä toimintoja ja uusia tulkintoja niin kotimaassa kuin maailmalla.

Kalevalaseura on tutkimuksen ja taiteen mahdollistaja ja toteuttaja. Edistämme rajat ylittävää kulttuuriperinnön tuntemusta ja arvostusta.

Kalevalaseura on tiede- ja kulttuurijärjestö sekä yleishyödyllinen yhteisö, jonka asian- tuntijuus ja resurssit liittyvät sääntöjen mukaisesti kalevalamittaisiin runoihin, *Kalevalaan* ja sen kulttuurihistoriaan sekä suomalaiseen kulttuuriperintöön.

Kalevalaseura palvelee eri kansalaispiirejä julkaisu-, tutkimus- ja tiedotustoiminnallaan, järjestämällä yksin ja yhdessä muiden tahojen kanssa hankkeita ja tapahtumia sekä osallistumalla keskusteluun *Kalevalan* ja kulttuuriperinnön merkityksestä Suomessa ja maailmalla. Kalevalaseura rahoittaa tieteellistä ja taiteellista työtä kalevalamittaisten runojen, *Kalevalan* ja *Kalevalan* kulttuurihistorian sekä kulttuuriperinnön parissa työskenteleville tutkijoille, taiteilijoille, *Kalevalan* kääntäjille ja muille asianharrastajille.

Lisäksi Kalevalaseura jakaa tunnustuspalkintoja, antaa lausuntoja ja laatii aloitteita sääntöjen mukaisesti kiinnostuksen kohteisiin liittyvistä hankkeista. Säätiön toiminnan painopiste on Suomessa, mutta toimintaa on myös ulkomailla.

Vuonna 2024 Kalevalaseura järjesti erilaisia tapahtumia, jatkoi keskustelua kulttuuriperinnöstä tekemällä yhteistyötä erityisesti sveitsiläisten kulttuuriperintöasiantuntijoiden kanssa ja vahvisti rooliaan tieteen ja taiteen rahoittajana. Myös vuorovaikutusta jäsenistöön ja nuoriin lisättiin vuoden 2024 aikana sekä edistettiin avoimen julkaisemisen käytäntöjä. Kalevalaseura kustansi kaksi Folklore Fellows' Communications -sarjan (FFC) julkaisua (monografian ja kolmiosaisen teoksen), johon säätiö sai avustusta Tieteellisten Seurojen Valtuuskunnalta (TSV). Kalevala elävänä eepoksena sai huhtikuussa Euroopan komission myöntämän Euroopan kulttuuriperintötunnuksen (EHL). Kalevalaseura koordinoi EHL-tunnusta ja siihen liittyvää laajaa yhteistyöverkostoa. Sijoitustoimintaa ohjasivat kestävyiden periaatteet. Kalevalaseura myi kertomusvuonna Ilomantsissa sijaitsevan Nehvon vartio -nimisen kiinteistön.

Toimintaympäristö

Kalevalaseuran lähimpänä maantieteellisenä toimintaympäristönä on kotipaikka Helsinki ja pääkaupunkiseutu, mutta myös muu Suomi. Euroopan komission 2024 myöntämän Euroopan kulttuuriperintötunnuksen (EHL) myötä seuran toimintaympäristö laajentui myös Eurooppaan. *Kalevalan* taiteellisista tulkinnoista kiinnostuneiden taiteilijoiden, kääntäjien sekä kansainvälisen kalevalamittaisten runojen, kulttuuriperinnön ja *Kalevalan* kulttuurihistorian tutkimuksen kautta toimintaympäristönä on koko maailma.

Kalevalaseura tekee yhteistyötä tieteellisten ja taiteellisten yhteisöjen, yleishyödyllisten kulttuurijärjestöjen sekä apurahoja ja tunnustuspalkintoja myöntävien kulttuurialan säätiöiden kanssa. Seuran keskeistä toimintaympäristöä ovat niin ikään kalevalamittaisten runojen, *Kalevalan*, sen kulttuurihistorian sekä suomalaisen kulttuuriperinnön parissa työskentelevät tutkijat ja taiteilijat, seurat, yhdistykset, arkistot, museot, koulut

ja instituutit sekä yliopistojen perinteen-, kielen-, kirjallisuuden sekä taiteentutkimuksen laitokset, samoin kuin taideyliopistot ja -korkeakoulut. Myös *Kalevalan* kääntäjät, tutkijat ja taiteilijat ulkomailla kuuluvat seuran toimintakenttään.

Toimintaedellytykset

Tehtävien hoitamisessa ja edellä kuvatussa toimintaympäristössä Kalevalaseuralla oli vuonna 2024 hyvät toimintaedellytykset:

- toiminta-alaa hyvin tunteva, ammattitaitoinen ja asiantunteva henkilökunta,
- asiantunteva hallitus, jonka asiantuntemus perustuu monipuolisuuteen, ja taloustoimikunta,
- vahva talous,
- tehokas viestintä,
- seuran toiminnan tavoitteet tunteva ja niitä edistävä jäsenistö,
- kykyä yhteistyöhön ja verkostoitumiseen.

Päätöksenteossa noudatetut periaatteet

Kalevalaseuran toiminta perustuu säätiön sääntöihin sekä toimintaa ohjaaviin strategioihin (toimintastrategia, viestintästrategia ja sijoitusstrategia). Säätiön strategia 2021–2024 ohjasi kertomusvuonna säätiön toimintaa.

Kalevalaseurassa noudatetaan hyviksi koettuja käytäntöjä, mutta samalla etsitään uusia tapoja tuoda esille kalevalamittaiseen runouteen, *Kalevalaan*, *Kalevalan* kulttuurihistoriaan ja kulttuuriperintöön liittyvää tutkimusta, taidetta ja tapahtumia.

Kalevalaseuran toiminnan arvoin kuuluvat kansainvälisesti kansallinen, luovasti traditioita kunnioittava ja asiantuntevasti avoin. Nämä arvot näkyivät myös vuonna 2024 säätiön toiminnassa.

Kalevalaseuran hallitus ja toiminnanjohtaja huolehtivat siitä, että luottamustoimisilla henkilöillä oli ajantasaiset ja riittävät tiedot päätöksentekoa varten Kalevalaseuran asioissa. Lisäksi hallitus huolehti siitä, että toiminta oli sääntöjen mukaista ja johdonmukaista. Työnantajana Kalevalaseuran hallitus huolehti henkilöstön riittävydestä uusista hankkeista päätettäessä.

Noudatamme toiminnassamme kestävän kehityksen periaatteita. Säätiöt ja rahastot ry:n jäsenenä Kalevalaseuran hallinnossa ja toiminnassa noudatetaan hyvää säätiötapaa, säätiötoimintaa periaatteellisesti ohjaavaa kansainvälisen käytännön mukaista asiakirjaa.

Kalevalaseuran toiminta ja toiminnan painopisteet vuonna 2024

Kalevalaseuran hallituksen hyväksymän strategian ja vuoden 2024 toimintasuunnitelman mukaisesti toiminnan painopisteitä oli vuonna 2024 kolme:

1. Jäsenet ja nuoret

Kalevalaseura toteutti opiskelijoiden kanssa Tieteiden yön tapahtuman. Kalevalaseuran ohjelma koostui 13:sta lyhytvideosta, joilla korkeakouluopiskelijat eri puolilta Suomea vastasivat kysymykseen: ”Mitä sinulle tulee mieleen Kalevalasta?” Kalevalaseuraan kutsuttiin nuoria uusiksi jäseniksi sekä valmisteltiin EHL-tunnukseen liittyvää nuorille eurooppalaisille suunnattua hanketta. Kalevalaseuran kysely toteutettiin syksyllä 2024. Kalevalaseura tuki kertomusvuonna taloudellisesti Helsingin yliopiston etnologian ja

folkloristiikan ainejärjestön Nefa:n jäsenlehteä *Napakairaa*.

2. Avoin julkaiseminen

Kalevalaseurassa valmisteltiin vuosikirjan numeroiden viemistä avoimesti verkkoon sekä julkaistiin valikoituja FFC-numeroita avoimen lähdekoodin alustalla. Kalevalaseuran vuosikirjojen numeroista 94–102 tehtiin avoimen saatavuuden hakemisto. Kalevalaseuran toimintakertomuksesta 2023 laadittiin visuaalinen kooste verkkosivuille ja sosiaalisen median kanaviin. Virallinen toimintakertomus 2023 oli myös saatavilla avoimesti säätiön verkkosivuilla.

3. Kansainvälisyys

Kalevalaseuran sisärsivusto Kalevalan käännöksistä *Kalevala maailmalla* julkaistiin englanniksi. Kalevalaseura kustansi kolme kirjaa kansainvälisessä tieteellisessä sarjassa Folklore Fellows' Communications (FFC) ja säätiön toiminnanjohtaja osallistui kahteen kansainväliseen folkloristiikan alan konferenssiin. Kalevalaseura vieraili eri puolella Sveitsiä tutustuen sveitsinsuomalaisiin yhteistyökumppaneihin ja sveitsiläiseen kulttuuriperintöön. Kalevalaseurassa vieraili kertomusvuoden aikana Norjasta Bergenin yliopiston tutkijoita.

Euroopan komissio myönsi Kalevalalla Euroopan kulttuuriperintötunnuksen (European Heritage Label, EHL) keväällä 2024. Kalevalaseura koordinoi tunnusta, siihen liittyvää eurooppalaisille nuorille suunnattua hanketta Eeppinen kaleidoskooppi sekä laajaa yhteistyöverkostoa Suomessa ja Euroopassa.

Tämän lisäksi Kalevalaseura järjesti viisi kaikille avointa tapahtumaa, toimitti videosarjan Euroopan kulttuuriympäristöpäiville sekä teki yhteistyötä Kalevalan kääntäjien ja muiden yhteistyökumppanien kanssa.

Varsinainen toiminta 2024

Hallinto

Vuosikokous

Kalevalaseuran sääntöjen mukaan hallitus kokoontuu vuosikokoukseen kunkin vuoden toukokuun loppuun mennessä. Vuonna 2024 kokous pidettiin 21. maaliskuuta. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Lotte Tarkka ja sihteeriksi Niina Hämäläinen. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Riitta Ojanperä ja Eija Timonen.

Kokouksessa vahvistettiin toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2023 sekä todettiin tilintarkastuskertomus. Kokouksessa päätettiin myös vuoden 2024 toiminta- ja viestintäsuunnitelmasta ja talousarviosta, määrättiin kokouspalkkioiden suuruus, valittiin uusi tilintarkastaja ja varatilintarkastaja, päätettiin uusien jäsenten ja kunniajäsenten kutsumisesta sekä valittiin hallitus vuodeksi 2024.

Hallitus

Säätiön asioista päättää hallitus, johon kuuluu seitsemän Kalevalaseura-säätiön jäsentä. Henkilö voi toimia hallituksessa enintään kolme peräkkäistä toimikautta. Hallitus valitsee keskuudestaan vuosittain puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Pekka Hako oli ollut kolme kokonaista kautta hallituksessa ja hän jättäytyi sääntöjen mukaisesti hallitustyöskentelystä pois. Hänen tilalleen valittiin uudeksi jäseneksi MuT Maari Kallberg.

Hallitukseen kuuluivat lisäksi Lotte Tarkka, Riitta Ojanperä, Antti Huntus, Tuomas Martinkainen, Hanna Lämsä ja Eija Timonen.

Vuosikokouksen jälkeisessä järjestäytymiskokouksessaan 21.3.2024 hallitus valitsi vuoden 2024 puheenjohtajaksi Lotte Tarkan ja varapuheenjohtajaksi Riitta Ojanperän.

Hallitus kokoontui vuoden 2024 aikana yhdeksän kertaa. Kokoukset järjestettiin hybridi-muodossa. Sähköpostikokouksia pidettiin kaksi. Lisäksi hallitus kokoontui vapaamuotoisesti keskustelemaan taloustoimikunnan kanssa säätiön sijoitustoiminnasta.

Hallitus, toiminnanjohtaja ja viestijä vierailivat kertomusvuonna Sammatissa sijaitsevassa Elias Lönnrotin synnyinkodissa, Paikkarin torpassa sekä Lönnrotin Lammin talossa. Kalevalaseura (hallitus, työntekijät) teki lokakuussa matkan Sveitsiin Les Amis du Kalevala -yhdistyksen kutsumana. Matkan aikana tavattiin muun muassa sveitsin-suomalaisia ja sveitsiläisiä *Kalevalan* ystäviä Genevessä, Suomen suurlähettiläs Bernissä ja Fennica-kirjaston hoitaja Zürichissä. Matkan aikana pidettiin hallituksen kokous sekä vapaamuotoinen keskustelu kulttuuriperinnöstä ja sen suhteesta Kalevalaseuraan. Matkan tarkoituksena oli verkostoitua ja lisätä tietoa Euroopan kulttuuriperinnoista.

Tilintarkastaja

Hallitus valitsi vuosikokouksessa tilintarkastajaksi toimikaudeksi 2024 tilintarkastusyhteisö Tiliextra Oy:n. Säätiön vastuulliseksi tilintarkastajaksi valittiin vuosikokouksessa HT Kristian Seemer Tiliextra Oy:sta.

Taloustoimikunta ja rahanvartija

Toimikautena 2024 Kalevalaseuran taloustoimikunta koostui neljästä jäsenestä: asiamies Ralf Sunell, sijoitusjohtaja Mikko Koivusalo, vastuullisen sijoittamisen johtaja Hanna Kaskela sekä säätiön rahanvartija KTM Jussi Vaarnavuo.

Taloustoimikunta valitsi vuoden ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajaksi Ralf Sunellin ja varapuheenjohtajaksi Mikko Koivusalon. Taloustoimikunta kokoontui kolme kertaa.

Taloustoimikunta ja rahanvartija tekivät vuoden aikana hallitukselle sijoitussuunnitelman mukaisia muutosesityksiä säätiön salkkuun. Sijoitusten kestävyttä vahvistettiin vuoden 2024 aikana tekemällä muutoksia osakesalkkuun ja sijoittamalla korkorahastoihin. Sijoitustoimintaa ohjasivat sijoitussuunnitelma 2023–2026 sekä vuonna 2023 laaditut kestävyiden periaatteet. Taloustoimikunta huolehti hallituksen hyväksymistä sijoitustoimenpiteistä, laati kokouksiin salkkuyhteenvedot sekä sijoitustapahtuma- ja kassavirtaraportit Suomen Sijoitustutkimus Oy:n tuottaman datan avulla.

Lähipiiritapahtumat

Säätiölain ja hyvän hallintotavan mukaisesti Kalevalaseura-säätiö raportoi toimintakertomuksessaan suppean lähipiirin kanssa tehdyistä lähipiiritapahtumista. Kalevalaseura-säätiöllä on myös hallituksen vahvistama lähipiiriohje. Kalevalaseuran suppeaan lähipiiriin kuuluvat määräysvaltaa käyttävinä hallituksen jäsenet sekä toiminnanjohtaja ja tilintarkastaja, heidän perheenjäsenensä sekä heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt ja säätiöt.

Kalevalaseuran suppeaan lähipiiriin kuuluvat henkilöt eivät osallistu säätiössä asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon, jos kysymyksessä on säätiön ja edellä mainitun henkilön välinen sopimus tai muu oikeustoimi, tai jos henkilöllä on muutoin asiassa olennaista, säätiön kanssa mahdollisessa ristiriidassa olevaa etua, eivät osallistu avustusta, muuta vastikkeetonta etua tai taloudellista toimintaa koskevan asian käsittelyyn, jos edunsaajana on hän tai hänen perheenjäsenensä, lähisukulaisensa tai heidän määräysvallassaan oleva yhteisö tai säätiö.

Kalevalaseuran tavanomaiset lähipiiritoimet ovat: tilintarkastajalle maksetaan palkkio laskun mukaan, työsuhteessa olevalle toiminnanjohtajalle maksetaan hallituksen päättämän työsopimuksen mukainen palkka, säätiön lähipiiriin kuuluville voidaan myöntää apurahoja samoin perustein kuin muillekin apurahanhakijoille, säätiön lähipiiriin kuuluvia asiantuntijoita voidaan palkata tutkimus-, taide- ja julkaisuhankkeisiin samoin perustein kuin muitakin asiantuntijoita, säätiön lähipiiriin kuuluvat henkilöt voivat käyttää Ilomantsissa sijaitsevaa säätiön omistamaa Nehvon vartiota korvauksetta silloin, kun siellä on vapaata. Edellytyksenä on, että he kiinnittävät huomiota ja osallistuvat mahdollisuuksiensa mukaan kiinteistön huoltotoimenpiteisiin. Säätiön lähipiiriin kuuluvat eivät käyttäneet Nehvon vartiota kertomusvuoden aikana.

Vuonna 2024 Kalevalaseuran lähipiiriin kuulunut, hallitukseen maaliskuussa 2024 valittu jäsen Maari Kallberg sai palkkion vuosikirjan hakemiston laatimistyöstä. Hakemustyö toteutettiin kevään 2024 aikana. Muuten Kalevalaseuran lähipiiriin kuuluneet eivät saaneet avustuksia, apurahoja, kokouspalkkioita tai tunnustuspalkintoja. Säätiö ei myöskään antanut lainoja tai sitoumuksia lähipiiriin kuuluville.

Kalevalaseuran lähipiiriin kuuluvat henkilöt tai heidän perheenjäsenensä, lähisukulaisensa tai heidän määräysvallassaan oleva yhteisö tai säätiö voivat saada tunnustuspalkintoja ja apurahoja tai vastikkeetonta etua vain samoilla edellytyksillä kuin säätiön tarkoituksen mukainen kohderyhmä.

Hallituksen jäsenille on maksettu vuonna 2024 samansuuruisia luento- ja kirjoituspalkkioita esitelmistä ja artikkeleista kuin muillekin säätiön hankkeisiin palkatuille asiantuntijoille. Heille on myös maksettu matkalaskujen perusteella kulukorvauksia osallistumisesta hallituksen kokouksiin ja säätiön tapahtumiin.

Yhteenveto säätiön lähipiiritoimista suppean lähipiirin kanssa vuonna 2024:

Lähipiirisuhde	Lähipiiritoimi	€
Hallituksen jäsenet ja henkilökunta	Esitelmä- ja kirjoituspalkkiot	4 350
Henkilökunta	Palkat sivukuluineen	91 543,95
Tilintarkastaja		2 852
Yhteensä		98 745,95

Kirjanpito palvelut

Säätiö osti toimintavuonna tili- ja kirjanpito palvelut Töölön Laskenta Oy:ltä.

Tietosuoja Kalevalaseurassa

Kalevalaseurassa noudatetaan henkilötietojen käsittelyssä ja tietosuojakäytännöissä kansallisen lainsäädännön ja EU:n tietosuoja-asetuksen vaatimuksia. Hallitus hyväksyi vuonna 2017 toimistossa laaditun henkilötietojen käsittelyn arviointi- ja

2024

tietosuojakartoituksen sekä arvioi vastuut, käytäntesäännöt, menetelmät ja toimenpiteet riittäviksi. Kalevalaseuralla on käytössä laaja turvaverkkoseuranta.

Jäsenyydet, edustukset ja yhteistyö

Kalevalaseura-säätiö oli kertomusvuonna Armas Launis -seuran, Kansantaiderahaston, Kanteleliiton, Konserttikeskus ry:n, M. A. Castrénin seuran, Paikkarin torpan tuki ry:n, Sibeliuss-Seuran, Suomen Kotiseutuliiton, Suomen tiedekustantajien liiton, Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan, Tieteellisten Seurain Valtuuskunnan, Tverin karjalaisten ystävät -yhdistyksen sekä Yrjö Kilpinen -seuran jäsen.

Niina Hämäläinen osallistui Säätiöt ja Rahastot ry:n järjestämiin Toimintakertomus kuntoon -koulutukseen 17.1., Jäsenten sijoitusselvitys -keskusteluun 12.2. sekä Näin uudistetaan säätiön strategia -vertaispiiriin 9.12. Hämäläinen ja Petja Kauppi osallistuivat 14.3. Säätiöt ja Rahastot ry:n järjestämään Poikkeus- ja kriisiviestinnän koulutukseen. 20.8. Petja Kauppi alusti Säätiöt ja Rahastot ry:n Vertaispiirissä Kalevalaseuran viestinnästä Säätiöpäivänä 2024. Hän osallistui myös 4.12. Säätiöt ja Rahastot ry:n järjestämään Vertaispiiriin säätiöiden viestintästrategioista.

Kalevalaseura lisäsi yhteistyötä Kalevalaan läheisesti liittyvien asiantuntijoiden ja kulttuuri-toimijoiden kanssa Sveitsissä vierailemalla Les amis du Kalevala -yhdistyksen kutsumana.

Kalevalaseuran yhteistyökumppaneita olivat vuonna 2024 mm. Gallen-Kallelan Museo, Helsingin yliopisto, Juminkeko-säätiö, Paikkarin torpan tuki, Kalevalaisten Naisten Liitto, Karjalan Sivistysseura, Ilomantsin museosäätiö, Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Svenska Litteratur Sällskapet i Finland (SLS) sekä useat kulttuurintutkijat ja taiteilijat.

Henkilöstö ja toimisto

Henkilökunta

Kalevalaseura-säätiön toiminnanjohtajana oli vuonna 2024 FT, dosentti Niina Hämäläinen. Viestintäpalvelut ostettiin Tekstihuoltamolta, vastuullisena tekijänä FT Petja Kauppi.

Kertomusvuonna Kalevalaseuraan päätettiin perustaa viestinnän asiantuntijan toimi 1.1.2025 alkaen. Viestinnän asiantuntijana aloittaa säätiössä pitkään viestinnästä vastannut Petja Kauppi.

Ilomantsissa sijaitsevan Nehvon vartion ylläpidosta, siivous- ja kunnostustöistä vastasi talonmiehenä toiminut Jouni Palviainen marraskuuhun 2024 asti, jolloin Kalevalaseura myi kiinteistön.

Toimisto ja asiakaspalvelu

Toiminnanjohtaja vastasi hallituksen päätösten mukaisesti säätiön toiminnan suunnittelemisesta ja toteuttamisesta: valmisteli kokouksiin, tapahtumiin, hankkeisiin, julkaisuihin, hallintoon sekä talouteen liittyvät asiat. Toiminnanjohtaja vastasi myös vuosikirjan toimitustyöstä yhdessä vierailevien toimittajien kanssa, koordinoi Kalevalalle myönnettyä Euroopan kulttuuriperintötunnusta, siihen liittyvää laajaa verkostoa sekä hanketta. Viestijä palveli yhdessä toiminnanjohtajan kanssa asiakkaita sähköpostitse, puhelimitse ja kirjeitse sekä välitti tiedot tunnustuspalkinnoista, tapahtumista ja seminaareista jäsenistölle ja tiedotusvälineille. Lisäksi hän avusti toiminnanjohtajaa Kalevalaseuran

vuosikirjan viimeistelytyössä, tapahtumien suunnittelussa ja järjestelyissä, toimitti jäsen- ja uutiskirjeet sekä ylläpiti ja päivitti säätiön verkkosivuja, Facebook-sivustoa, Twitteriä ja Instagramia.

Toimisto sijaitsee säätiön omistamassa huoneistossa osoitteessa Mariankatu 7 C, Helsinki.

Asiakirja-arkisto ja käsikirjasto

Kalevalaseura-säätiön vuonna 2012 vuokraamassa arkisto- ja varastotilassa (MJP-Kiinteistöt Oy, Hämeentie 157, Helsinki) on säätiön hallintoon ja talouteen sekä varsinaiseen toimintaan liittyvää aineistoa. Lisäksi varastossa on Kalevalaseuran vuosikirjoja sekä *Taiteilijoiden Kalevala* -teosta.

Digitaaliseen kuva-arkistoon kertyi valokuvia Kalevalan päivästä, kulttuuriperintökusteluista, juhlaseminaarista ja -illallisesta sekä kekkiseminaarista.

Kuvat seulotaan ja luetteloidaan aikataulun salliessa.

Kalevalaseura jäsentensä verkostona

Kalevalaseura-säätiön jäsenistöön kuuluu kunniajäseniä, kotimaisia jäseniä ja ulkomaisia jäseniä, jotka ovat ansioituneet *Kalevalaan* tai suomalaiseen kulttuuriperintöön liittyvässä tutkimuksessa tai taiteessa.

Kalevalaseuran jäsenistö 2024

Vuonna 2024 hallitus ei kutsunut uusia kunniajäseniä. Vuonna 2024 Kalevalaseuralla oli yhteensä viisi kunniajäsentä: säveltäjä Kalevi Aho (2018), professori emeritus Seppo Knuuttila (2016), professori Pekka Laaksonen (2007), professori emeritus Heikki Laitinen (2018) sekä fil. tri Senni Timonen (2018).

Hallitus kutsui vuosikokouksessa säätiön uusiksi jäseniksi yhdeksän henkilöä:

- Eila Hartikainen, MuM, Mäntsälä
- Susanna Jurvanen, FM, Helsingin yliopisto
- Ruu Kankare, opiskelija, Turun yliopisto
- Hanna Karhu, dosentti, Helsingin yliopisto, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
- Amanda Kauranne, MuM, Helsinki
- Roope Kotiniemi, tapahtumakoordinaattori, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
- Lotta Leiwo, FM, Helsingin yliopisto
- Marika Luhtala, FM, Espoo
- Terhi Utriainen, professori, Helsingin yliopisto

Uudet jäsenet esiteltiin kevään jäsenkirjeessä. Vuoden 2024 päättyessä Kalevalaseura-säätiön jäsenistöön kuului yhteensä 493 henkilöä.

Tapahtumien järjestäjä ja tukija

Kalevalaseura järjesti vuonna 2024 seuraavat viisi tilaisuutta ja tapahtumaa.

Tieteiden yön videosarja 25.1.

Kalevalaseura osallistui Tieteiden yöhön 25.1. videosarjalla. Perinteen- ja kulttuurintutkimuksen opiskelijat toteuttivat 13 lyhytvideota eri puolilta Suomea haastatellen vapaaehtoisia yliopisto-opiskelijoita. Opiskelijat kertoivat videoilla, mitä heille Kalevalasta tulee mieleen, miten siihen ovat tutustuneet ja minkälaisia tunteita eepos herättää, että onko Kalevalalla väliä nykypäivänä. Videot julkaistiin Kalevalaseuran YouTube-kanavalla.

Kalevalan päivän tapahtumat 28.2.

Seppeleenlasku Lönnrotin patsaalla

Kalevalan päivänä Kalevalaseuran hallitus laski perinteiseen tapaan sepeleen Elias Lönnrotin patsaalla Lönnrotin puistikossa. Niina Hämäläinen ja Lotte Tarkka pitivät lyhyet puheet. Muusikko, harmonikkataiteilija Maria Kalaniemi lauloi Kalevalaa ruotsiksi. Paikalla oli noin 30 henkilöä.

Kuinka lukisin Kanteletarta?

Kalevalan päivän seminaari ”Kuinka lukisin Kanteletarta?” järjestettiin yhdessä SKS:n kanssa. Tilaisuudessa ojennettiin Akseli Gallen-Kallelan palkinto kuvataiteilija Stiina Saarikoselle ja julkistettiin *Kanteletar ja opas sen lukemiseen* -teos (toim. Niina Hämäläinen). Kirjan julkistamispuheenvuorot pitivät kustannusjohtaja Tero Norkola ja Niina Hämäläinen. Lyriikkaan liittyviä esitelmiä kuultiin yliopistonlehtori Anna Hollstenilta, FT Senni Timoselta sekä dos. Siru Kainulaiselta. Musiikista vastasi duo Vilma Jää ja Hanna Ryyänen. Seminaarissa paikan päällä oli yli 100 henkilöä sekä noin 20 SKS:n kirjastossa. Suoratoistona tilaisuutta seurasi 350 henkilöä.

Euroopan kulttuuriympäristöpäivät

Syyskuussa vietettiin Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä, joiden teemana olivat reitit ja risteykset, väylät ja verkostot. Kalevalaseura toteutti videosarjan reiteistä ja verkostoista yhdessä EHL-tunnukseen liittyvän verkoston kanssa. Videoilla vastattiin kysymykseen, kuka on Kalevalan hahmoista kiinnostavin. Mukana olivat muusikko Maria Kalaniemi (ruotsiksi), Martta Tiainen Debroek Karjalaisesta Nuorisoliitosta, Virve Kallio Parppeinvaaran runokylästä, Saara Paavola Kalevalaisten Naisten Liitosta ja biologi, jäsenkorjaaja Jan-Peter Bäckman.

Taiteiden yö Kielestä kieleen, luetusta lauluun 15.8.

Taiteiden yön tapahtuma Kielestä kieleen, luetusta lauluun järjestettiin Kalevalaseuran ja SKS:n yhteistyöllä sekä Euroopan kulttuuriperintötunnuksen alla. Kääntäjä Walter Arnold ja harmonikkataiteilija, muusikko Maria Kalaniemi keskustelivat Kalevalasta, kielestä ja erilaisista käännöksistä. Haastattelijana oli Niina Hämäläinen. Tapahtumassa oli mahdollisuus myös tutustua SKS:n Kalevalan käännösten kokoelmaan, Kalevalan käsikirjoituksiin sekä Kalevalalle myönnettyyn Euroopan kulttuuriperintötunnukseen. Tapahtumassa oli noin 50 vierasta.

Kekrinpäivän seminaari Joustavat sukupuolet 28.10.

Kalevalaseuran kekriseminaari Joustavat sukupuolet järjestettiin 28.10. klo 16–18 SKS:n juhlasalissa. Seminaarissa jaettiin vuoden 2024 kekripalkinnot (yht. 5) ja julkistettiin vuosikirja 103 *Joustavat sukupuolet – muuntuvat merkitykset* (toim. Niina Hämäläinen, Tarja Kupiainen ja Riikka Taavetti). Vuosikirjaan liittyvät puheenvuorot ja esitelmät kuultiin prof. emerita Aili Nenolalta, FT Tarja Kupiaiselta, FT Taija Kaarlenkaskelta, dos. Kristiina Korjonen-Kuusipuroilta ja FT Sari Tuuva-Hongistolta, FM Nina Väkeväiseltä sekä dos. Niina Hämäläiseltä ja FT Senni Timoselta. Seminaariin osallistui paikan päällä noin 40, etänä saman verran. Tilaisuuden alussa pidettiin hiljainen hetki muusikko, runolaulaja Taito Hoffrénin muistolle.

Tutkimuksen tukija ja julkaisija

Kalevalaseura julkaisi 103. vuosikirjan *Joustavat sukupuolet – muuntuvat merkitykset* sekä valmisti 104. vuosikirjaa Kulttuuristen ympäristömuutosten kierrot. Tähän liittyen järjestettiin vuosikirjan tekstityöpaja 20.–21.9. Oulun yliopistossa, johon osallistui kirjan toimittajien lisäksi 15 vuosikirjaan kirjoittavaa tutkijaa. Kertomusvuonna valmisteltiin myös vuoden 2026 (nro 105) vuosikirjaa yhteistyössä SLS:n kanssa. Kalevalaseura kustansi Folklore Fellows' Communications -sarjassa yhden monografian ja yhden kolmiosaisen teoksen, sekä muutaman FFC-numeron avoimesti. Sekä vuosikirjan että FFC-sarjan avointa julkaisemista valmisteltiin ja kehiteltiin vuoden 2024 aikana.

Joustavat sukupuolet. Kalevalaseuran 103. vuosikirja

Kalevalaseuran vuosikirja 103 (2024) *Joustavat sukupuolet – muuntuvat merkitykset* keskittyy sukupuoliin sekä niihin kytkeytyviin merkityksiin ja muutoksiin kulttuurissa ja yhteiskunnassa perinne- ja kulttuuritieteellisistä näkökulmista käsin. Vuosikirjassa on 13 artikkelia sekä sarjakuva. Kirjan toimittavat Niina Hämäläinen, Tarja Kupiainen ja Riikka Taavetti.

Kulttuuristen ympäristömuutosten kierrot. Kalevalaseuran 104. vuosikirja

Vuosikirjan 104 (2025) teemana ovat kulttuuriset ympäristömuutokset ja niiden kierrot. Teema rohkaisee tarkastelemaan kulttuurisia ympäristösuhteita tieteenalarajoja ylittäen, uusia metodologisia avauksia ja erilaisia tietämisen tapoja hyödyntäen. Kirjan toimittavat Roger Norum, Veera Kinnunen ja Niina Hämäläinen.

Kalevalaseuran 105. vuosikirja

Kalevalaseuran vuosikirjan 105 / 2026 aiheena on *Maisema ja kulttuuriperintö / Landskap och kulturarv*. Vuosikirjassa tutkitaan maiseman toiminnallisuutta; erilaisia tapoja, joilla maisema koetaan, esitetään ja tuotetaan symbolisesti ja käytännössä. Vuosikirjassa maisemaa tarkastellaan kulttuuriperintönä, ideologiana ja kokemuksena. Kirjaan toivotaan sekä suomen- että ruotsinkielisiä artikkeleja. Kirjan toimittavat Niina Hämäläinen ja Susanne Österlund-Pötzsch.

Folklore Fellows' Communications (FFC-sarja)

Kalevalaseura kustansi vuonna 2024 seuraavat kaksi teosta Folklore Fellows'

Communications -sarjassa:

FFC 284–286, Hans-Jörg Uther, *The Types of International Folktales I–III*. Revised and supplemented edition.

FFC 327, Nijolė Laurinkienė, *The God Perkūnas of the Ancient Lithuanians: In Language, Folklore, and Historical Sources*

Blogit ja vlogit

Kalevalaseuran blogisarjassa julkaistiin kahdeksan blogikirjoitusta ja kaksi vlogisarjaa.

Euroopan kulttuuriperintötunnus

Kalevalaseuran, SKS:n ja laajan yhteistyöverkoston hakemus Kalevala – elävä eepos (The Kalevala – Living epic heritage) sai Euroopan komission myöntämän Euroopan kulttuuriperintötunnuksen (European Heritage Label) 11.4.2024. Tunnusta olivat vastaanottamassa SKS:n, Kalevalaseuran ja Museoviraston edustajat Antwerpenissä 17.4. Kalevalaseurasta mukana olivat Lotte Tarkka ja Niina Hämäläinen. Tunnuksen sai lisäksi kuusi muuta kohdetta Euroopassa. Kalevala – elävä eepos edustaa harvoja aineettoman kulttuuriperinnön kohteita Euroopan kulttuuriperintötunnusten joukossa. Ks. lisää:

<https://kalevalaseura.fi/kalevala-ehl/>

Tunnukseen liittyy nelivuotinen nuorille suunnattu hanke Eeppinen kaleidoskooppi, joka alkoi 1.9.2024. Erilaisten työpajojen sekä erillisen digitaalisen Kalevala-ympäristön avulla tarkoituksena on avata Kalevalan merkityksiä ja taustoja sekä kannustaa nuoria pohtimaan kulttuuriperintöä osana oman identiteettinsä muotoutumista. Kalevalaseura toimii hankkeen ja sen laajan temaattisen verkoston välisenä kokoavana tahona.

Tieteen ja taiteen rahoittaja, tunnustuspalkintojen myöntäjä

Kalevalaseura jakoi vuonna 2024 Akseli Gallen-Kallelan palkinnon (10 000 euroa) sekä viisi Kekrinpäivän tunnustuspalkintoa (7 000 euroa). Lisäksi Kalevalaseura myönsi kaksi tutkimusapurahaa ja 13 hankerahoitusta sekä rahoitti SKS Kirjat julkaisemaa teosta *Kanteletar ja opas sen lukemiseen* (2000 euroa). Yhteensä Kalevalaseura tuki kertomusvuonna tiedettä ja taidetta yhteensä 149 070 eurolla. Rahoituksia haettiin sähköisen apurahajärjestelmän kautta. Apurahat ja avustukset -haku järjestettiin 1.–31.3. ja Avustukset-haku 1.–31.10.

Kevät 2024

Tutkimusapurahat (tiede)

21 000 € Päivi Mehtonen, Filosofin Kalevala. Martin Buber ja pohjoisen laulut

42 000 € Venla Sykäri, Rekilaulun sanallinen ilmaisu ja estetiikka

Tiedeavustukset

5000 € Anne Heimo, Konferenssikoordinaattorin palkkaamiseen (Nordisk etnologisk och folkloristik konferenssi) NEFK 2025: Nordic 2.0 and beyond

2400 € Lotta Leiwo, Väitöskirjatutkimukseen liittyvä arkistotutkimus ja kenttätö Yhdysvalloissa

KALEVALASEURA

2024

Taideavustukset

9920 € Milla Helminen, Satutädin perjantain perinnelorut

6000 € Anna Elina Isoaro, Runokokoelman kirjoittaminen

4000 € Liisa Marjanen ja työryhmä, Kalevala-aiheinen musiikkiteatteriesitys ulkosuomalaisyhteisöille

2000 € Tanja Pasanen / Nastolan Pikkupelimannit, Nastolan Pikkupelimannien esiintymismatkaan Grand Alegria -kansanmusiikkifestivaaleille Calellaan, Espanjaan

7500 € Santte Salonen, Sysmäläiseen kansanmusiikkiperinteeseen liittyvän kenttätönn toteuttamiseen ja Sysmäprojektin taiteelliseen työskentelyyn

Syksy 2024

Tiedeavustukset

2750 € Kalle Kuisma, Elias Lönnrot-seminaarin järjestämiseen

Taideavustukset

8000 € Eero Grundström, Celenka-yhtyeen kolmannen albumin toteuttamiseen

6000 € Emmi Kuittinen, Surento-yhtyeen ensimmäisen albumin tuotantokustannuksiin

10 000 € Hong Liu-Sertti, Kalevalan metsä -teossarjan toteuttamiseen

7500 € Niko Nikkilä, Songs Long Forgotten peliprototyypin toteuttamiseen

6000 € Virpi Portimo, Suomalaisiin kansantarinoihin pohjautuvan novellikokoelmasarjan kirjoittamiseen kielitaitotasoilla A2–B2

Kalevalaseuran tunnustuspalkinnot

Akseli Gallen-Kallelan palkinto

Akseli Gallen-Kallelan palkinto, 10 000 euroa, myönnettiin kuvataiteilija Stina Saaris-tolle, joka kuvaa teoksissaan ihmisiä osana ympäristöjään ja yhteisöjään. Teoksista välittyy suuria tunteita, draamaa, kamppailuja maailmassa ja ihmisyyhteisöissä olemisen suurten kysymysten kanssa. Usein teosten ytimessä ovat nainen ja vallan käyttö – vallan kohteena ja vallan käyttäjänä oleminen.

Akseli Gallen-Kallela oli yksi Kalevalaseuran perustajajäsenistä. Hänen elämäntyötään kunnioittava palkinto, 10 000 euroa, jaetaan joka kolmas vuosi taiteilijalle, joka on laajentanut, uudistanut tai kyseenalaistanut visuaalisten taiteiden ilmaisukieltä.

Kekrinpäivän tunnustuspalkinnot

Kalevalaseuran hallitus myönsi Kekrinpäivän tunnustuspalkinnot kahdelle suomalaisen kulttuurin ja kulttuuriperinnön parissa ansioituneelle tutkijalle sekä kolmelle perinteen-taitajalle ja -tallentajalle. Palkinnot jaettiin 28.10. SKS:n juhlasalissa järjestetyssä kekrin-päivän seminaarissa. Kuhunkin palkintoon kuului myös taiteilija Leena Lehdon tekemä Kalevala-aiheinen, uniikki keraaminen taide-esine sarjasta ”Tulesta tulleet”.

Ansioituneen tutkija palkinnon sai dos. Venla Sykäri (2000 euroa) ja ansioituneen taiteilijan palkinnon tekstiilitaiteilija Ariadna Donner (2000 euroa). Perinteen-taitajan ja -tallentajan palkintoja myönnettiin kolme (kukin 1000 euroa): Rauno Kervinen, Kalevi Puronheimo ja Soile Sillanmäki.

Kalevalaseura on jakanut Kekrinpäivän tunnustuspalkintoja suomalaisen kulttuurin ja kulttuuriperinnön parissa ansioituneille henkilöille vuodesta 1965 lähtien.

2024

Kalevalan kääntäjien tukiverkosto

Vuonna 2024 Kalevalaseuraan tuli tieto seuraavasta *Kalevalan* käännöksestä: brasilialaisen Carolina Alves Magaldin portugalinkielinen *Kalevalan* lyhennelmä. Kalevalaseuraan kerättyjen tietojen mukaan *Kalevala* on käännetty ja julkaistu 62 kielelle ja monille kielille useita kertoja: kaikkiaan julkaistuja käännöksiä on nyt tiedossamme 255. Luvussa ovat mukana sekä osittaiset että kokonaiset runo- ja proosamuotoiset käännökset.

Kalevalaseuran Kalevala maailmalla -sivusto käännettiin toimintavuonna englanniksi ja julkaistiin osana sivustoa nimellä *Kalevala Around the World*. Käännöksestä vastasi kääntäjä Maria Bergenwall.

Kalevalan käännökset kuvastavat eepokseen kohdistuvaa jatkuvaa kiinnostusta myös ulkomailla. Kalevalaseura antaa *Kalevalan* kääntäjille asiantuntija-apua ja opastusta *Kalevalan* lähteistä ja runotulkinnoista sekä kokoaa käännöksiin liittyvää materiaalia. Säätiö tekee yhteistyötä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjaston kanssa *Kalevalan* käännösten bibliografian ylläpitämisessä sekä Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskuksen FILIn kanssa *Kalevalan* käännöksiin liittyvissä rahoituskysymyksissä.

Viestijä ja tiedontuottaja

Kalevalaseuran tiedotuksen ja viestinnän kulmakivet ovat jäsen- ja uutiskirje, verkkosivut, sosiaalinen media ja lehdistötiedotteet. Erityisesti sähköiset uutiskirjeet, verkkosivut ja sosiaalinen media ovat kiinteästi yhteydessä toisiinsa: seuran tapahtumista ja julkaisuista viestitään monikanavaisesti.

Jäsenkirjeet

Sähköinen jäsenkirje lähetettiin vuonna 2024 neljä kertaa. Jäsenkirjeellä oli vuoden loppuun mennessä 355 vastaanottajaa.

Uutiskirjeet

Uutiskirje on tarkoitettu laajalle yleisölle, muille kuin Kalevalaseuran jäsenille. Uutiskirje tehdään jäsenkirjeen tavoin MailChimp-ohjelmalla. Uutiskirje vastaa sisällöltään jäsenkirjettä, jäsenasioita lukuun ottamatta. Vuonna 2024 lähetettiin neljä uutiskirjettä, ja vuoden loppuun mennessä kirjeellä oli 188 tilaajaa.

Lehdistötiedotteet

Tiedot tunnustuspalkinnoista, tapahtumista ja seminaareista välitettiin jäsenistön lisäksi yhteistyökumppaneille ja medialle. Jokaiselle tapahtumalle määriteltiin kohderyhmä, jolle tiedote median ja yhteistyökumppaneiden lisäksi toimitettiin.

Kalevalaseuran kysely

Syksyllä Kalevalaseura toteutti kyselyn, jossa kartoitettiin vastaajien näkemyksiä ja kokemuksia Kalevalaseuran toiminnasta. Laajalla jakelulla somekanavissa, uutis- ja jäsenkirjeessä sekä sähköpostilistoilla levitettyyn kyselyyn tuli vain 34, mutta paneutuneet avovastaukset kompensoivat vähäistä määrää. Vastauksia käytetään toiminnan ja strategian kehittämisessä.

2024

Verkkosivut

Kalevalaseuralla on neljä erillistä verkkosivustoa: kotisivu www.kalevalaseura.fi ja sisärsivut Kalevalan kulttuurihistoria (<https://kaku.kalevalaseura.fi/>), Taiteilijoiden Kalevala (taika.kalevalaseura.fi) ja Kalevala maailmalla (<https://kalevalamaailmalla.kalevalaseura.fi>). *Kalevala maailmalla* käännettiin vuonna 2024 englanniksi (Kalevala Around the World). Näistä [kalevalaseura.fi](http://www.kalevalaseura.fi)-sivustoa päivitetään säännöllisesti ajankoh-
taisuutisilla, ennalta sovituilla blogikirjoituksilla (Myyttinen preesens -blogi) ja linkeillä muualla mediassa julkaistuihin, Kalevala-aiheisiin teksteihin. Sisärsivustoja päivitetään, jos aihetta ilmenee, mutta ne ovat käytännössä melko staattisia. Verkkosivujen kävijä-
määriä seurattiin Google Analytics -työkalulla.

Kalevalaseuran blogi "Myyttinen preesens. Ajankohtaista Kalevalasta, kulttuurista, tutkimuksesta ja taiteesta"

Blogisarjassa julkaistiin kahdeksan tekstiä:

- Riikka Karppinen: Kalevalasta käsin
- Kalevalaseura: Kalevalaseuran arkisto käyttöön
- Hanna Karhu: Kalevala osana kirjallisuuden maailmaa
- Lotte Tarkka: Elias Lönnrotin patsasta katsellessa
- Maari Kallberg: Aatehistoriasta ääniympäristöön
- Hanna Karhu: Laulullisia rytmejä
- Takehiro Okabe: The Kalevala as a Soviet-Finnish epic
- Kevään 2024 hankerahoituksen saaneiden yhteinen blogi: Kalevalaseuran tuella 2024

Kuka on Kalevalan hahmoista kiinnostavin -videosarja

Syyskuussa toteutettiin viiden videon sarja osana Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä (ks. s. 12).

Sosiaalinen media

Sosiaalinen media on olennainen osa Kalevalaseuran tiedotusta suurelle yleisölle. Vuonna 2024 Kalevalaseuran tilaisuuksista ja tapahtumista kerrottiin Facebookissa (www.facebook.com/kalevalaseura) ja Instagram-tilillä (<http://instagram.com/kalevalaseura>). Videot julkaistaan Kalevalaseuran YouTube-kanavalla (<https://www.youtube.com/@kalevalaseuraofficial>). Myös LinkedIn-profiilissa (<https://www.linkedin.com/company/kalevalaseura>) julkaistiin uutisia Kalevalaseura-säätiön toiminnasta.

Kalevalaseuran Facebook-sivuilla ja Instagram-tilillä kerrotaan aktiivisesti Kalevalaseuran ja muiden alan toimijoiden ajankohtaisista tapahtumista ja julkaisuista. Sähköpostien lisäksi Facebook ja Instagram ovatkin suuren yleisön käyttämä väylä *Kalevalaa* tai Kalevalaseuraa koskeviin kysymyksiin ja kommentointiin. Postaukset pyritään pitämään sellaisina, että ne herättäisivät lukijan mielenkiinnon ja pitäisivät Kalevalaseuran hel-
posti lähestyttävänä. Kertomusvuoden loppuun mennessä Kalevalaseuran Facebook-si-
vulla oli 3000 tykkääjää. Kasvua edellisvuoteen verrattuna oli noin 100 (sitä edeltä-
neenä vuonna kasvu oli noin 300).

Instagram-palvelussa Kalevalaseura sai vuoden 2024 loppuun mennessä 1475 seuraa-
jaa (kasvua edellisvuoteen noin 180, sitä edellisenä vuonna kasvu oli noin 100). Insta-
gram-postauksissa keskityttiin tapahtumista ja julkaisuista tiedottamiseen mutta myös

2024

Kalevala-sisällön nostamiseen. Substanssipostaukset ovat osoittautuneet pidetyiksi, ja tätä linjaa jatketaan.

Mediaseuranta

Kalevalaseuran verkkosivuilla on nähtävillä uutisvirta, johon valitaan verkkomediassa julkaistuja *Kalevala*- ja Kalevalaseura-aiheisia uutisia. Mediaseuranta ostetaan Meltwater News -palveluntarjoajalta. Palvelun avulla on mahdollista seurata *Kalevalasta* käytävää keskustelua ja tapahtumia niin Suomessa kuin ulkomaillaakin. Meltwater haravoi sekä sanomalehdistöstä että sosiaalisesta mediasta viittauksia *Kalevalaan* ja Kalevalaseuraan liittyviin asioihin.

Kertomusvuonna selkeät piikit Kalevalaseuran näkyvyydessä verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavilla olivat Kalevalan päivän sekä elokuussa julkistetun Kalevalaseuran avoimen kyselyn aikaan. Myös Euroopan kulttuuriperintötunnuksen saaminen Kalevalalle huhtikuussa, Säätiöpäivä ja Kekriseminaari lokakuussa lisäsivät kävijämääriä.

Nehvon vartio

Kalevalaseura-säätiö omistaa Ilomantsin Nehvonniemen kylässä Nehvon vartio -nimisen kiinteistön. Se on tarkoitettu työskentely- ja virkistyspaikaksi henkilöille, jotka edistävät suomalaiseen kulttuuriperintöön ja *Kalevalaan* liittyvää tutkimusta ja taidetta. Kiinteistö käsittää päärakennuksen, pihasaunan, varastorakennuksen ja ns. asuntolarakennuksen, jossa on kaksi kaksiota.

Kiinteistöstä vuokrattiin kertomusvuonna seitsemän kertaa (joko päärakennus tai kaksio): muutamasta päivästä kuukauteen viihtyviä asukkaita oli noin 16. Toinen kaksioista oli kerran kahden viikon ajan tietokirjailijan residenssinä.

Kalevalaseuran hallitus laittoi Nehvon vartion myyntiin keväällä 2021. Kiinteistö myytiin vuoden 2024 marraskuussa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Kalevalaseura varallisuutta omistavana säätiönä

Säätiön sijoituksia hoidetaan taloustoimikunnan hallitukselle tekemien suositusten perusteella, hallituksen hyväksymän sijoitussuunnitelman puitteissa. Kalevalaseuran sijoitussuunnitelma vuosille 2023–2026 luo linjaukset kestävä sijoituksen periaatteille. Sijoitussalkun riskitasoa on tietoisesti madallettu lisäämällä kansainvälistä hajautusta ja pienentämällä kotimaisen osakesalkun osuutta omaisuudessa varmistamalla kuitenkin, että salkusta saatava vuotuinen tuotto pysyy riittävän suuruisena toiminnan rahoittamiseksi. Tärkeänä pidetään myös sijoitusten matalaa kustannustasoa sekä kestävää sijoittamista. Kalevalaseura sijoitussalkkuun mahdollisimman vastuullisia, ESG-luokiteltuja rahastoja ja painotamme samaa myös kotimaisissa suorissa osakesijoituksissa. Käytämme tarvittaessa ulkopuolista asiantuntija-apua arvioidessamme sijoituskohteiden vastuullisuutta.

Säätiön sijoitustoiminta 2024

Vuosi 2024 osoittautui jälleen vaiherikkaaksi sijoitusvuodeksi, joka lopulta päättyi varsin positiivisissa tunnelmissa sijoitustuottojen ollessa keskimääräistä korkeampia. Inflaatio,

vaatimattomat talouskasvunäkymät Yhdysvaltojen ulkopuolella, geopoliittiset haasteet, poliittiset epävarmuudet etenkin Euroopassa, Yhdysvaltain presidentinvaalit ja rahapolitiikan keventämisodotuksien muutokset heiluttivat markkinoita kerta toisensa jälkeen. Markkinoiden nousun takana olivat edelleen tekoälyyn liittyvät teknologiaosakkeet, kuten myös 2023 lopulla. Muiden toimialojen nousu oli selvästi vaatimattomampaa. Nousu oli Yhdysvalta-vetoista. Muualla, varsinkin euroalueella, tuotot jäivät selvästi vaatimattomimmiksi (runsaat 8 %). Odotuksia nousulle oli korkojen laskun myötä, mutta ne eivät juurikaan toteutuneet. Kiinan talousongelmat olivat edelleen pinnalla, eivätkä elvytyspaketit saaneet markkinoita juurikaan innostumaan.

Salkun tuotto oli vuonna 2024 oli kohtuullinen, 10,4 %. Salkun vertailuindeksin tuotto 2024 oli 13,9 %, eli se jäi alle indeksin. Salkun koko oli vuoden lopussa 10 558 481,39 euroa. Osakkeet tuottivat 14,2 % (indeksi 18 %), josta kotimaiset osakkeet 4,3 % (indeksi -0,1 %) ja ulkomaiset sijoitukset 21,7 % (indeksi 25,2 %). Salkusta myytiin kehittyvienmarkkinoiden rahasto kesäkuun lopulla ja sen tuotto myyntipäivään asti oli 7,2 %. Korkosijoitusten tuotto oli 4,2 %. Kotimaisista osakkeista kesäkuussa myytiin Sanoman, Nokian ja Mandatumin osakkeet sekä osa Keskon osakkeista heikokkojen tuottonäkymien takia. Myydyt varat sijoitettiin kansainvälisiin osakerahastoihin.

Pitkät korot jäivät hivenen indeksin jälkeen loppuvuoden pitkien korkojen nousun takia. Lyhyet korot tuottivat saman 4,2 %, mikä oli +0,5 % yli indeksituoton. Suurin osa salkun ”alituotosta” syntyi kiinteistöistä, joiden tuotto oli 3,5 % negatiivinen. Nehvon vartion kiinteistö myytiin kertomusvuonna ja jatkossa kiinteistöjä ei enää raportoida osana sijoitussalkkua, koska säätiö on luopumassa myös sijoitusasunnosta. Toimistokiinteistö ei ole jatkossa sijoitusomaisuutta.

Säätiön varsinainen toiminta rahoitettiin tilivuonna pääosin sijoitustoiminnan tuotoilla. Varsinaisen toiminnan tuotot olivat 28 982,31 euroa (2023: 30 768,47) ja kulut 500 900,49 euroa (489 217,17 euroa). Suurimmat kuluerät olivat henkilöstökulut 91 543,95 euroa (95 446,35), julkaisu, tutkimus ja tiedotus 143 385,56 euroa (130 273,73) sekä apurahat ja palkinnot 149 070 euroa (146 000). Tapahtumat ja hankkeet 18 172,29 euroa (16 910,07) sekä muut kulut 98 623,09 euroa (96 360,52). Koko toiminnan kulut olivat 500 900,49 euroa (489 217,17) ja kulujäämä 471 918,18 euroa (458 448,70).

Säätiön sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot olivat tilivuonna yht. 661 653,72 euroa (299 336,23 euroa). Niistä osinkotuotot olivat 127 970,28 euroa (146 056,50 euroa), korkotuotot 12 732,96 euroa (33 419,07 euroa), voitto-osuudet 0,00 euroa (6 212,79 euroa), arvopapereiden myyntivoitot 489 037,59 euroa (104 182,87 euroa) ja vuokratuotot 11 484 euroa (9 465 euroa).

Sijoitustoiminnan kulut olivat 45 723,28 euroa (43 892,87 euroa). Niistä yhtiövastikkeet ja muut huoneistokulut olivat 14 634,17 euroa (23 687,66 euroa), sijoitusten arvonalennukset 0,00 euroa (0,00 euroa), sijoitustutkimus 12 119,76 euroa (12 119,76 euroa), sekä omaisuudenhoitopalkkiot 6 628,28 euroa (8 085,45 euroa). Nehvon vartion myyntitappiota kertyi 12 341,07 euroa. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos oli 615 930,44 euroa (255 443,36 euroa).

Tilivuoden koko toiminnan ylijäämä oli 144 012,26 euroa (-203 005,34 euroa). Säätiön sijoitusarvopapereiden kirjanpitoarvo 31.12.2024 oli 7 596 991,46 euroa (5 826 973,36 euroa) ja markkina-arvo 11 090 309,74 euroa (7 919 100,56 euroa). Säätiön omien pääomien määrä 31.12.2024 oli 7 641 079,14 euroa (7 497 066,88 euroa). Vieras pääoma 71 155,44 euroa (94 639,30 euroa) koostui osto- ja siirtovelosta.

Kalevalaseura-säätiö ei saanut tilivuonna rahalahjoituksia.

Arvio tulevasta kehityksestä ja siihen vaikuttavista seikoista

Vuoteen 2025 lähdetään varovaisen optimistisissa tunnelmissa. Alkuvuonna markkinoiden fokuksessa tulee olemaan Donald Trumpin ja republikaanien valtaan astuminen Yhdysvalloissa ja odotukset sekä myös pelot mahdollisten vaalilupausten täyttämisestä, etenkin liittyen uhkauksiin tuontitulleista. Yhdysvaltain talouskasvun odotetaan jatkavan hyvänä vuoden 2025 aikana, vaikkakin astetta maltillisempänä kuin edeltävänä vuotena, konsensusodotusten ollessa noin 2 % kasvutasolla. Yhdysvaltojen talouskasvuennusteissa on kuitenkin jälleen varaa positiivisille yllätyksille.

Euroopan kasvukuva on epävarmempi, mutta sen odotetaan olevan lähempänä Yhdysvaltoja kuin edellisenä kahtena vuotena, ollen noin 1 % tasolla. Kotimaan osalta talouden odotetaan kasvavan hieman muuta Eurooppaa vahvemmin (1.6 %) heikon lähtötilanteen ja suuremman korkoherkkyyden ajamana.

Eurooppalaisen osakemarkkinan tuottonäkymien näkökulmasta talouksien korkoherkkyys, kasvuerojen odotettu madaltuminen ja matalammat lähtöarvostustasot voivat johtaa varsin hyvään tuottototeumaan, jopa suhteessa muihin päämarkkina-alueisiin. Euroopan näkökulmasta oleelliseksi tulee muodostumaan myös Venäjän hyökkäyssodan suunta.

Kehittyvien markkinoiden näkymää vuodelle 2025 tulee ajamaan pitkälti Kiina. Kiinan mahdollinen reagointi heikkoon kotimaiseen kysyntään ja missä määrin sen kommunikaatio kääntyy aidoksi toimenpiteiksi tulevat määrittämään kehittyvien osakemarkkinoiden suuntaa.

Korkomarkkinoiden odotukset ovat myös varovaisen positiiviset. Euroalueella ohjauskorkojen suunta on edelleen alaspäin. Yhdysvalloissa tilanne on heikompi. Inflaatio on edelleen oletettua korkeampi, eikä Trumpin mahdolliset toimet edesauta tilanteen paranemista. Osakkeisiin on leivottu odotuksia matalammista koroista, mutta vuoden 2025 tahti ei ole markkinoiden odotusten mukainen. Korkojen ei kuitenkaan uskota nousevan nykyisiltä tasoilta, vaan vauhti hidastuu selvästi. Osakkeiden arvostustasot ovat Yhdysvalloissa merkittävän korkeat, mutta myös tulokasvu odotukset ovat selvästi muuta maailmaa paremmat. Mahdollisesti Kalevalaseura lisää defensiivisten osakkeiden osuutta salkussa kesään mennessä.